

AKTAI, KURIŲ SKELBTI NEPRIVALOMA

TARYBOS SPRENDIMAS

2009 m. gruodžio 16 d.

dėl Lietuvos Respublikos valdžios institucijų teikiamos valstybės pagalbos valstybinės žemės ūkio paskirties žemės pirkimui 2010 m. sausio 1 d.–2013 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu

(2009/983/ES)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 108 straipsnio 2 dalies trečią pastraipą,

atsižvelgdama į 2009 m. lapkričio 23 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateiktą prašymą,

kadangi:

- (1) 2009 m. lapkričio 23 d. Lietuvos Respublika (toliau – Lietuva) kreipėsi į Tarybą, prašydama pagal Europos bendrijos steigimo sutarties 88 straipsnio 2 dalies trečią pastraipą priimti sprendimą, susijusį su Lietuvos ketinimu teikti valstybės pagalbą Lietuvos ūkininkams valstybine žemės ūkio paskirties žemei pirkti.
- (2) Dėl nepakankamų žemės ūkio pajamų sudėtinga pagerinti nepalankią Lietuvos žemės ūkio valdų teritorinę struktūrą. 2009 m. 52,5 % visų ūkių sudarė ūkiai, kurių plotas – iki 5 hektarų.
- (3) 2009 m. dėl ekonomikos ir finansų krizės Lietuvoje labai sumažėjo žemės ūkio produktų gamintojų kainos: pirmąjį ketvirtį žemės ūkio produktų gamintojų kainos sumažėjo 27 %, palyginti su 2008 m. pirmuoju ketvirčiu, antrąjį ketvirtį – 25,3 %, palyginti su 2008 m. antruoju ketvirčiu, o trečiąjį ketvirtį – 8 %, palyginti su 2008 m. trečiuoju ketvirčiu. Itin smarkiai sumažėjo augalininkystės produktų gamintojų kainos: per tą patį ataskaitinį laikotarpį augalininkystės produktų gamintojų kainos sumažėjo atitinkamai 33,6 %, 35,7 % ir 17,9 %.
- (4) 2008 m. pabaigoje ir 2009 m., atsižvelgiant į ūkininkų nuosavo kapitalo stygių ir aukštas palūkanų normas, kurias kredito įstaigos taiko paskoloms žemės ūkio paskirties žemei pirkti, ūkininkų galimybės imti paskolas investicijoms, pavyzdžiui, žemės ūkio paskirties žemei

pirkti rinkos sąlygomis, drastiškai sumažėjo. 2008 m. ketvirtąjį ketvirtį ir 2009 m. žemės ūkio paskirties žemei pirkti skirtų paskolų metinės palūkanų normos buvo nuo 9,51 % iki 15,99 %.

- (5) Valstybės pagalba bus teikiama dviem alternatyviais būdais: 1) padauginant išgytos žemės rinkos kainą iš svorinio koeficiento (0,6 arba 0,75 jaunų ūkininkų atveju, jeigu įvykdomos visos pagal pagalbos schemą nustatytos sąlygos); 2) išsimokėtinais parduodant valstybinę žemės ūkio paskirties žemę; šiuo atveju pagalba atitinka skirtumą tarp pirkejo mokamos faktinės palūkanų normos, kuri yra ne mažesnė kaip 5 %, ir paskolą teikiančio banko taikomos palūkanų normos.
- (6) Valstybės pagalba, kurią numatoma teikti, siekia 55 milijonus Lietuvos litų (LTL); 2010–2013 m. laikotarpiu ji turėtų sudaryti sąlygas įsigyti iš viso 370 000 hektarų žemės ūkio paskirties žemės, vienam pirkeju leidžiant įsigyti iki 300 hektarų žemės ūkio paskirties žemės. Vidutinė pagalbos suma vienai valdai turėtų sudaryti apie 11 000 LTL. Žemė gali būti parduodama fiziniams asmenims, atitinkantiems šias sąlygas: metais, einančiais prieš jų paraiškos gauti valstybės pagalbą pateikimo metus, jie pateikė vieną paraišką pagal su plotu susijusias pagalbos schemas, vadovaujantis 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 796/2004, nustatančio išsamias kompleksinio paramos susiejimo, moduliavimo ir integruotos administravimo ir kontrolės sistemos, numatytą Tarybos reglamente (EB) Nr. 1782/2003, nustatančiame bendrąsias tiesioginės paramos schemų pagal bendrąją žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančiame tam tikras paramos schemas ūkininkams, įgyvendinimo taisykles⁽¹⁾ 11 straipsniu; jie tvarko ūkio apskaitą; jie turi praktinio ūkininkavimo patirties ir turi įregistruotą ūkį, arba turi praktinio ūkininkavimo patirties ir diplomą žemės ūkio srityje arba dokumentą, patvirtinantį profesinį mokymąsi ūkininkavimo srityje. Žemė taip pat gali būti parduodama juridiniams asmenims, jeigu bent pusę jų metinių pajamų sudaro pajamos, gautos pardavus tinkamus parduoti žemės ūkio produktus, ir yra jų ekonominio gyvybingumo įrodymų.

⁽¹⁾ OL L 141, 2004 4 30, p. 18.

- (7) Valstybinė žemės ūkio paskirties žemė gali būti parduodama išsimokėtinai per ne ilgesnį kaip 15 metų laikotarpį; pirkėjas pradeda mokėti nuo antrųjų metų ir iš karto sumoka 10 % kainos, išskyrus jaunų (jaunesnių nei keturiasdešimties metų amžiaus) ūkininkų atveju, kurie turi sumokėti tik 5 % kainos. Pirkėjas turi laikytis būtinausių aplinkos apsaugos, higienos ir gyvūnų gerovės standartų.
- (8) Valstybinei žemės ūkio paskirties žemei netaikoma konkurso procedūra; kaina apskaičiuojama vadovaujantis Lietuvos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymu, t. y. įvertinus kiekvieno žemės sklypo vertę rinkos kaina. Taip apskaičiuotai kainai taikomas 0,6 svorinis koeficientas, jeigu jauni ūkininkai (jaunesni nei keturiasdešimties metų amžiaus), kurie atitinkama žeme naudojami bent vienerius metus, iš karto už ją sumoka. 0,75 svorinis koeficientas taikomas tuomet, jeigu jauni ūkininkai (jaunesni nei keturiasdešimties metų amžiaus), kurie atitinkama žeme naudojami bent vienerius metus, moka už ją dalimis. Valstybinės žemės pirkėjai negali keisti pagrindinės jos naudojimo paskirties anksčiau nei praėjus penkeriems metams nuo pirkimo dienos. Jeigu žemės kainai buvo taikomas bet kuris iš pirmiau nurodytų svorinių koeficientų, pirkėjas negali perleisti šio turto anksčiau nei praėjus penkeriems metams nuo pirkimo dienos.
- (9) Šiuo metu Komisija dar nėra pradėjusi procedūros ar priėmusi pozicijos dėl pagalbos pobūdžio ir jos suderinamumo.
- (10) Todėl susidarė išimtinės aplinkybės, kuriomis, taikant leidžiančią nukrypti nuostatą ir tik tiek, kiek tai yra būtinai reikalinga siekiant sėkmingai užbaigti žemės reformą ir pagerinti ūkių struktūrą bei ūkininkavimo Lietuvoje veiksmingumą, galima laikyti, kad tokia pagalba yra suderinama su vidaus rinka,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Laikoma, kad Lietuvos valdžios institucijų teikiama išimtinė valstybės pagalba, naudojama valstybinės žemės ūkio paskirties žemės pirkimui skirtoms paskoloms, neviršijanti 55 mln. LTL ir teikiama nuo 2010 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d., yra suderinama su vidaus rinka.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Lietuvos Respublikai.

Priimta Briuselyje 2009 m. gruodžio 16 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

E. ERLANDSSON